

Ordinhad 12

Y Senedd

Y Corff Cymeradwyo:	Y Cyngor
Dyddiad Cymeradwyo:	28 Ionawr 2022
Perchennog y Polisi:	Ysgrifennydd y Brifysgol
Swyddog Polisi:	Dirprwy Ysgrifennydd
Statws y Polisi:	Newydd
Fersiwn:	2.0
Dyddiad adolygu:	Ionawr 2025

Ordinhad 12 Y Senedd

1. Cyflwyniad

1.1 Y Senedd yw awdurdod academiaidd y brifysgol a dyma'r corff llywodraethol ar faterion sydd angen barn academiaidd. Dyma enghreifftiau o'r cyfryw faterion:

- Rheoliadau'n ymwneud â rhaglenni gradd a myfyrwyr
- Aseidiadau, cynnydd ac apeliadau myfyrwyr
- Cofrestru myfyrwyr neu derfynu astudiaethau
- Disgyblu myfyrwyr
- Dyfarnu gwobrau, ysgoloriaethau etc.
- Hyd a strwythur y flwyddyn academiaidd
- Materion yn ymwneud â'r amserlen
- Achosion myfyrwyr unigol.

1.2 Gall y Senedd hefyd drafod materion strategol sy'n effeithio ar y maes academiaidd.

2. Aelodaeth

2.1 Bydd y Senedd yn cynnwys y canlynol:

- (a) Yr Is-ganghellor (Cadeirydd)
- (b) Unrhyw Ddirprwy Is-ganghellor a Dirprwy i'r Is-gangellorion
- (c) Holl Ddeoniaid y Colegau
- (d) Holl Benaethiaid Ysgolion
- (e) Holl benaethiaid sefydliadau rhyngddisgyblaethol a gymeradwywyd at y diben hwn
- (f) Dau gynrychiolydd o bob Ysgol academiaidd, i'w benodi gan bob Ysgol
- (g) Pum cynrychiolydd myfyriwr, i'w penodi gan Undeb y Myfyrwyr
- (h) Hyd at bump o unigolion sy'n aelodau cyfetholedig ac wedi'u cymeradwyo gan y Senedd
- (i) Hyd at ddeg aelod academiaidd annibynnol

2.2 Y Dirprwy Ysgrifennydd, neu ei enwebai, fydd ysgrifennydd y Senedd. Gall swyddogion eraill ddod i gyfarfodydd y Senedd i ddibenion ymgynghorol neu fel arsylwyr.

2.3 Gall unigolion eraill ddod i gyfarfodydd y Senedd ar wahoddiad y Cadeirydd.

2.4 Penodir Aelodau Academiaidd Annibynnol y Senedd fel a ganlyn:

- (i) Pan fo sedd ymysg y cynrychiolwyr academiaidd annibynnol ar fin dod yn wag, bydd Ysgrifennydd y Senedd yn hysbysu holl aelodau'r Staff Academiaidd sy'n gyflogedig ar y pryd o hynny ac yn galw am enwebiadau.
- (ii) Bydd cynigydd ac eilydd yn llofnodi pob enwebiad a anfonir at Ysgrifennydd y Senedd, a chyda phob enwebiad, anfonir datganiad gan yr ymgeisydd neu ar ei ran ef/ei rhan hi, ynglŷn â pharodrwydd i wasanaethu.

(iii) Os ceir mwy na deg enwebiad, bydd Ysgrifennydd y Senedd yn trefnu cynnal pleidlais o blith pawb a wahoddwyd i gyflwyno enwebiadau, a bydd yr ymgeiswyr sy'n derbyn y nifer uchaf o bleidleisiau yn llenwi'r sedd wag. Ar wahân i'r darpariaethau uchod, trefnir dull yr etholiad yn ôl doethineb Ysgrifennydd y Brifysgol.

(iv) Bydd Ysgrifennydd y Senedd yn cyhoeddi canlyniadau'r etholiad.

(v) Os daw unrhyw sedd yn wag o dan amgylchiadau heblaw'r drefn reolaidd, llenwir hi trwy ddull tebyg i'r uchod. Bydd y sawl a benodir i lenwi sedd a ddaw'n wag dros dro yn gwasanaethu am yr hyn sy'n weddill o'r cyfnod.

(vi) Bydd y tymor gwasanaeth yn dair blynedd, yn dechrau ar ddiwrnod cyntaf mis Awst ar ôl ei (h)ethol, ac mae cynrychiolwyr yn gymwys i'w hailethol pan ddaw un tymor i ben.

3. Cyfarfodydd

3.1 Bydd gan bob aelod yr hawl, wrth annerch y Senedd, i siarad yn Gymraeg neu yn Saesneg.

3.2 Bydd y Senedd yn cyfarfod ar unrhyw achlysuron a bennir gan Ordinhad neu fel y bydd Cadeirydd y Senedd yn cyfarwyddo. Cynhelir pedwar cyfarfod o'r Senedd pob blwyddyn academiaidd.

Gelwir y cyfarfodydd hyn yn Gyfarfodydd Arferol ac ystyrir eu bod yn cael eu cynnull gan y Cadeirydd. Gelwir unrhyw gyfarfod heblaw'r rhai a nodwyd uchod yn Gyfarfod Arbennig, a fydd yn cael eu cynnull gan y Cadeirydd.

3.3 Bydd y Senedd yn cyfarfod wyneb yn wyneb, neu'n rhithiol ar-lein fel y bydd Cadeirydd y Senedd yn ei gyfarwyddo.

3.4 Cynullir pob cyfarfod o'r Senedd trwy roi hysbysiad i'r aelodau amdanynt.

3.5 Ni fydd peidio ag anfon hysbysiadau'n ddamweiniol, camgymeriadau damweiniol wrth eu cyfeirio a methiant ar ran y gwasanaeth post i'w danfon, yn dirymu gweithrediadau'r cyfarfod a gynullwyd yn y modd hwn.

3.6 Ni chaiff gweithrediadau'r Senedd eu dirymu oherwydd bod unrhyw swydd wag yn y Senedd, neu oherwydd unrhyw ddiffyg wrth benodi unrhyw un sy'n pleidleisio fel aelod.

3.7 Bydd y cais am Gyfarfod Arbennig yn unol â pharagraff 3.2 uchod yn cael ei anfon at Ysgrifennydd y Senedd, a bydd yn datgan y mater i'w drafod yn y cyfarfod. Bydd y rhybudd yn cynnull unrhyw Gyfarfod Arbennig yn datgan y mater i'w drafod yn y cyfarfod hwnnw, ac mewn cyfryw gyfarfod, cyfyngir yr hyn a drafodir i'r hyn a nodwyd yn y rhybudd ac unrhyw faterion ym marn y Cadeirydd sy'n deillio'n uniongyrchol o'r mater hwnnw.

3.8 Bydd unrhyw aelod sy'n dymuno dod ag unrhyw fater i sylw Cyfarfod Arferol yn rhoi rhybudd ysgrifenedig ohono i Ysgrifennydd y Senedd o leiaf ddeg diwrnod ymlaen llaw. Bydd Ysgrifennydd y Senedd, ddim llai na phedwar diwrnod cyn pob Cyfarfod Arferol, yn anfon rhybudd at bob aelod o'r Senedd o'r holl faterion i'w dwyn gerbron y cyfryw gyfarfod, yn cynnwys, cyn belled ag y bo modd, ddatganiad am natur y materion yr adroddir arnynt gan unrhyw Bwyllgor.

- 3.9 Y cworwm ar gyfer cyfarfodydd y Senedd fydd traean o aelodaeth y pwyllgor (wedi ei dalgrynnu i'r rhif cyfan agosaf), pa un bynnag sydd uchaf.
- 3.10 Os nad oes cworwm yn bresennol mewn cyfarfod o fewn hanner awr i'r amser a bennwyd, caiff ei ddiddymu os yw'n Gyfarfod Arbennig; os mai Cyfarfod Arferol ydyw, caiff ei ohirio am bythefnos i'r diwrnod hwnnw, i'w gynnal yr un amser ac yn yr un lle, ac, os na fydd cworwm yn bresennol ar yr achlysur hwnnw, caiff ei ddiddymu.
- 3.11 Gall unrhyw gyfarfod gael ei ohirio i amser a lle a bennir gan y cyfarfod.

4. Gorchmynion Sefydlog

- 4.1 Mae pŵer gan y Senedd i wneud Gorchmynion Sefydlog ar gyfer rheoli ei ddulliau gweithredu.
- 4.2 Gall y cyfryw Orchmynion Sefydlog bennu bod angen pleidlais dim llai na dwy ran o dair neu dri chwarter (fel y pennir mewn unrhyw achos neilltuol) yr aelodau sy'n bresennol (wyneb yn wyneb ac yn rhithiol) ac yn pleidleisio ar gyfer eitem neilltuol.

5. Datganiad o'r Prif Gyfrifoldebau

Yn amodol ar ddarpariaethau'r Siarter a'r Statudau, bydd gan y Senedd y pwerau a'r swyddogaethau canlynol, y caiff eu dirprwyo i'r pwyllgorau y mae'n eu sefydlu:

- 5.1 Goruchwylio a rheoleiddio addysgu ac ymchwil yn y Brifysgol a'r arholiadau a'r asesiadau a gynhelir gan y Brifysgol.
- 5.2 Gwneud unrhyw Reoliadau y mae'n eu hystyried yn angenrheidiol neu'n ddymunol at ddibenion cyflawni ei swyddogaethau fel y'u diffinnir yn y Siarter.
- 5.3 Dyfarnu graddau a chymwysterau eraill (yn cynnwys heb gyfyngiad, diplomâu, tystysgrifau, cymrodoriaethau, graddau er anrhydedd, cymrodoriaethau er anrhydedd, aelodaeth ac aelodaeth gyswllt) yn enw Prifysgol Bangor ac/neu ar y cyd â sefydliadau addysg eraill.
- 5.4 Gyda rheswm da, diddymu graddau a chymwysterau eraill (yn cynnwys heb gyfyngiad, diplomâu, tystysgrifau, cymrodoriaethau, graddau er anrhydedd, cymrodoriaethau er anrhydedd, aelodaeth ac aelodaeth gyswllt) yn enw Prifysgol Bangor ac/neu ar y cyd â sefydliadau addysg eraill.
- 5.5 Rheoleiddio disgyblaeth myfyrwyr y Brifysgol mewn perthynas â materion academiaidd ac anacademaidd.
- 5.6 Rheoleiddio cwynion ac apeliadau myfyrwyr mewn perthynas â materion academiaidd ac anacademaidd.
- 5.7 Rheoleiddio'r gweithdrefnau ar gyfer sefydlu a dyfarnu Cymrodoriaethau, Ysgoloriaethau, Efyrdiaethau, Bwrsariaethau a Gwobrau a derbyn adroddiad blynyddol ar y dyfarniadau a wneir.
- 5.8 Gwneud argymhellion i'r Cyngor ar hyd a strwythur y flwyddyn academiaidd, ac amserlennu.
- 5.9 Penderfynu pa aelodau staff fydd â statws academiaidd, a chymeradwyo Penodiadau er Anrhydedd ar argymhelliad y Deon neu Bennaeth yr Ysgol

- 5.10 Ystyried, a lle bo hynny'n briodol, cymeradwyo, pob cynnig am gysylltiad academaidd â Phrifysgol Bangor mewn sefydliadau neu adrannau eraill neu ganghennau ohonynt
- 5.11 Penodi dau aelod o'r Senedd i fod yn aelodau o'r Cyngor.
- 5.12 Gwneud sylwadau ar newidiadau i'r Siarter a'r Statudau a gynigir gan y Cyngor.
- 5.13 Adrodd i'r Cyngor ar unrhyw fater academaidd
- 5.14 Adrodd ar unrhyw fater a gyfeirir at y Senedd gan y Cyngor.